

Nagy-Eged iTúra 25

Útvonaladatok

Ellenőrzőpont	Résztáv (km)	Táv (km)	Szint + (m)	Jelzés
Eger, Egervár vmh.	0	0	0	P, PT, PΔ
Nagy-Eged 1	5,2	5,2	395	PT, PΔ, P
Vár-hegy	4,8	10	265	ZΔ, K/ és Z
Kövesdi kilátóhely	1,2	11,2	34	K/ és P+
Dolomitbánya	3,4	14,6	65	K/, Z, K, KO
Tiba kút	4,5	19,1	135	PO, PΔ
Nagy-Eged 2	1,6	20,7	165	PT
Szent Donát szobor	3,1	23,8	64	K
Eger, Egervár vmh.	0,9	24,7	1123	

Útvonalleírás

Az **Egervár vasúti megállóhelytől** induló **piros sáv** jelzésen haladunk a Vécseyölgy utcán keresztül, majd a szőlősházak mellett. A Csomós tanyánál becsatlakozunk a **Nagy-Eged hegyi tanösvény** útvonalába, melyet a **piros T jelzésen** követünk a hegyen felfelé kaptatva. A **kereszteződésben folytatjuk az utat a piros T jelzésen, mely a piros Δ jelzéssel együtt halad a Nagy-Eged hegy csúcsára.** Sajnos a kilátó felújítás alatt áll, így nem mehetünk fel rá, de néhány métert tovább haladva a keresztnél gyönyörű kilátás nyílik Egerre, Felsőtárkányra és a környező hegyekre.

A Nagy-Eged hegy hazánk legmagasabban fekvő szőlőterülete. Szent István alapította egri püspökség területére költöző ciszterci szerzetesek hozták az első szőlőtőkét magukkal, majd a tatárjárás után ide telepített vallonok is meghonosították a szőlőtermesztési és borkészítési ismereteiket. A hegy Szent Egyedről kapta a nevét, de Eged néven terjedt el. Az egriek körében még ma is él az a hiedelem, hogy egyszer kitör az „Eged vulkán”, ami azonban csak egy legenda, hiszen nem vulkanikus eredetű, hanem mészkő hegyről van szó. A hegy csodálatos növény és állatvilága minden évszakban tartogat szépséget a túrázóknak. Az egyik különlegesség például, hogy tavasszal csak itt nyílik az Északi-középhegységben a pókbangó nevű orchidea.

Ha megszereztük az igazolást az **ellenőrzőponton** és kigyönyörködtük magunkat, **visszafordulunk a piros T és a piros háromszög jelzésen a piros sáv kereszteződésig,** majd folytatjuk az utat **Várkút irányába.** A hullámzó, köves út minden évszakban más gyönyörűséget tartogat.

Nem sokkal **Várkút előtt** rátérünk a **piros Δ jelzésre** és a **Vár-hegyi tanösvényen** találjuk magunkat. A piros Δ jelzésen felfelé baktatva megcsodáljuk az erdő szépségét, izgalommal figyelünk a lábunk elé, nehogy visszacsússzunk a meredek emelkedőn. Gyökérről gyökérre lépve és a nagyobb ágakba kapaszkodva, lábujjainkkal is fogózkodva felérünk a **Vár-hegyre.** Elmélázunk egy pillanatra, miközben megszerezzük az igazolást **az ellenőrzőponton,** hogy milyen jó is volt 130 méter szintemelkedést

leküzdeni párszáz méter alatt. Az igazolás megszerzése után kicsit mehetünk fentebb is körülnézni a Vár-hegyen.

Mitől érdekes a Vár-hegy? A tetejét kettős csúcsú sánc veszi körül. A nagy kiterjedésű őskori földvár területén a múlt század közepén végeztek ásatásokat, ekkor késő bronzkori – kora vaskori leletek is előkerültek, melyekből egy őskori erődített telep rajzolódott ki. A Bükkben több háromezer éves erődített települést tártak fel ezen kívül, ilyen például a Kelemen széke vagy Verepce-tető is. A Vár-hegyen a sánc tetejéhez közel várfalat építettek, mely valószínűleg az Árpád-kor idején épült a késő bronzkori sáncba. Mára csak a maradványa figyelhető meg.

A látogatás után elindulunk **lefelé a zöld Δ jelzésen**, majd letérünk jobbra a **Török útra, a zöld sáv jelzésre**. Néhány száz métert haladva folytatjuk tovább az utunkat a **Kövesdi-kilátóhelyig**, ahol elénk tárul a csodálatos kilátás a Bükkalja középső, noszvaji és bükkzsérci szakaszára. Szép időben a Szoros-patak, Hór-patak, és Kánya-patak völgyek mentén jól látható a Bogácsi-, Ostorosi-és Kövesdi-tó. Megszerezve az **ellenőrzőponton** az igazolást tovább indulunk **a zöld jelzésen a piros + kereszteződésig**.

A Várhegyi tanösvényen haladva, **balra** letérünk **a piros + jelzésre**. A Kőbánya-lápa meredek lejtőjén lefelé haladva megérezhetjük, hogy milyen kicsi az ember és mennyire hatalmasok a fák. A hangulatos tündérvilágból a piros + jelzést **balra** elhagyva **a Várhegyi tanösvény kék / jelzésén** hamarosan megérkezünk a következő **ellenőrzőpontunkhoz, a Dolomitbányához**. Itt a középső-triász kori (kb. 240 millió éves) kőzetek figyelhetők meg, a bányafalon szépen kirajzolódik a rétegződés. A felette található kilátóhelyről csodálatos kilátás nyílik a Délnyugati-Bükkre, a Tárkányi-medencére és a Kövek vonulatára. Jelen túránk nem érinti a Dolomitbánya feletti kilátópontot, de más teljesítménytúráinkon megcsodálhatjuk a tájat onnan is. A Dolomitbányától is felsejlik a csodás kilátás. A bánya mellett tovább haladva **elérjük a zöld jelzést**, majd **jobbra lefelé** követjük a kék sáv kereszteződéséig, ahol **Eger irányába rátérünk a Bükki kék jelzésre**. (Ha mégis szeretnénk megcsodálni a fentebbről az említett kilátást, kb. 800 méteres kitérővel elérhető. A zöld jelzésen balra felfelé 400 métert haladva megtaláljuk a Dolomitbánya feletti kilátópontot.)

A Bükki kék jelzést követve kellemesen hullámzó úton erdei és mezei szakaszokon áthaladva néhány kilométer múlva elérkezünk egy kereszteződésig, ahol **a kék O jelzésen** 200 méter múlva megérkezünk **a Tiba-kúthoz**, mely a Kis-Tiba-hegy aljában fekszik. A forrást a Magyarországi Kárpát Egyesület Egri Bükk Szakosztálya foglalta 1902-ben, nevét Tiba Istvánról, Egert a törököktől visszafoglaló kapitányról kapta. Az igazolás megszerzése után jobbra felfelé **a piros O jelzésen** folytatjuk az utat **a piros háromszög kereszteződéséig**. Innen a **piros háromszög jelzésen** keresztül ismét megérkezünk **a Nagy-Eged csúcsára**. Az igazolás megszerzése után **lefelé folytatjuk az utunkat a piros T jelzésen** a

kacsaringós, köves úton. Amint a hegy alján elértük a **piros jelzést**, jobbra le is térünk róla. **Innen jelzetlen, széles földúton haladunk fölfelé a szőlő között, míg el nem érjük az aszfaltutat, ahol balra fordulva ismét visszatérünk a Bükki kék jelzésre.**

A **Bükki kéken** haladva hamarosan megérkezünk a **Szent Donát szoborhoz**.

Arezzói Szent Donát a borvidékek védőszentje, a legenda szerint mise közben pogányok kiütötték a kezéből a borral telt üvegkelyhet, amely darabokra tört, majd imájára újra összeforrt. Egerben 1716-ban Erdődy Gábor püspök állíttatott elsőként Szent Donát szobrot a ciglédi dűlőn. A hívek körmenetben keresték fel minden évben Szent Donát emléknapján, és kérték közbenjárását, hogy óvja meg a termést a szélsőséges időjárástól, jégesőtől. A 20. század első felére már nagy búcsú is kapcsolódott a körmenethez, melyet az öregek Donát-búcsú néven emlegetnek. A körmenet és a búcsú az 1950-es években szűnt meg. A rendszerváltás után ismét elkezdték ápolni a korábbi hagyományt. A jelenlegi szobrot 2000-ben az egri hegyközség állíttatta, melyet 10 évvel ezelőtt egy rongálás után felújítottak. Napjainkban az Egri Bikavér Ünnepet Szent Donát napjához kapcsolják, így a korábbi búcsú fesztivállá alakult át. Azonban a körmenet hagyománya megmaradt, a szőlőtermelő gazdák, a fertálmesterek, a hegyközség képviselői és a borlovagrend tagjai kivonulnak az ünnepen a szoborhoz és imádkoznak a szőlő és növények oltalmáért.

Az **ellenőrzőpont** után folytatjuk az utat a **Bükki kék jelzésen**. Hamarosan visszaérkezünk az **Egervár vasúti megállóhelyhez**, melyet a helyiek Várállomásnak is neveznek. Nevét az egri várról kapta, hiszen annak szomszédságába építették 112 évvel ezelőtt. A több mint 100 éves megállóhely az egykori Eger-Putnok vasútvonal része volt, melynek megépítéséhez a vár egy részét le kellett bontani, ugyanis a vasút az egri vár keleti fala mellett halad el. A Szilvásvárad-Putnok szakaszon tíz éve megszűnt a közlekedés, napjainkban már csak az Eger-Szilvásvárad útvonalon járnak vonatok. A túra után szeretettel ajánljuk Eger nevezetességeinek megtekintését is. A rajt/céltól könnyen megközelíthető az Egri vár, a Gárdonyi Géza Emlékház, a Minaret és a Dobó tér stb.

Szeretettel gratulálunk a teljesítéshez!